

Fältvandringar:

Måndag 10 juli, kl. 18.30, HS

Naturbruksgymnasiet Valstad

KRAV-odling, vall, vall-demo som etableras i år. Kompletteras eventuell med besök av en lösdristall i området.

Tisdag 11 juli, kl. 18.00 Tyska Bruket, Kalmar

med början hos Staffan och Camilla Ljungar på **Lupinodling** (försök), ekologisk spannmål. Därefter till Nöbble Gård, Rockneby, ekologiskt vårrågvete.

Torsdag, 20 juli, kl. 19.00, Ingelstad, Växjö

HS Naturbruksgymnasiet, Odlingstävlingar A – Vall och B – Spannmål

OBS! Anmäl dig till fältvandringar HS tel 0480-156 70 och ta med dig egen fikakorg.

Studieresa: Småskalig livsmedelsförädling på Bornholm, 29-31 augusti

Ytterligare information och anmälan: HS Hermann Leggedör, anmälan senast 15 juli. www.hush.se/h, kalendarium augusti

Höstraps fungerar i ekologisk odling

Det finns flera skäl att odla ekologisk höstraps.

För det första ökar efterfrågan av olja till humankonsumtion. För det andra är höstraps en bra avbrottsgröda i växtföljden och ökar skördepotentialen för efterföljande grödor.

Dessutom kommer efterfrågan för rapskaka att öka, särskilt i eko-odling fr.o.m. 1.1.2008 i samband med krav på 100 % eko-foder i foderstaten för idisslare. Så det gäller att börja odla höstraps redan nu – odlingssäsong 2006/2007 och samla erfarenheter.

Största tröskeln verkar vara myten om den inte hanterbara mängden spillfrö i eko-odling. Men det är hanterbart. Utifrån försök och praktiska erfarenheter ska man varken plöja eller stubbearbeta direkt efter skörden. Låt därefter stubben ligga obearbetad så länge det går, minst fyra veckor. Optimalt är, att låta spillrapen övervintra och göra en vårplöjning t.ex. inför vårvete. Du får då samtidigt en bra fånggröda på köpet. Alternativt kan en grund bearbetning direkt inför sådd av höstvete föreslås. 2-3 årig vall eller en ettårig gröngödslingsgröda, gärna klöverrik, är den bästa förfrukten. Du ska vara

medveten om att N-effekten efter vallbrott och gröngödsling kan variera mellan 25 kg – 90 kg N/ha. Allt hänger på klöver-/lusernandelen. Ändå måste man komplettera med andra gödselmedel. Höstraps kan ta upp 30-50 kg N/ha redan under hösten. Hade du dåligt med klöver i vallen eller rentav en ren gräsvall, måste du vid sådd komplettera med flyt- eller fastgödsel (ca 20 ton/ha eller 4 ton höns- eller kycklingsgödsel). En kompletterande gödselgiva så tidigt så möjligt på våren kan annars vara behövlig. Tänk även på svavel. S-behovet är 20-25 kg/ha. Har du en liten djurbesättning och gödslar lågintensivt kan en svavelgiva via Kieserit (20 % S) vara vettig. Lättare och mullfattiga jordar får snabbast S-brist. Raps bör inte odlas oftare än vart 6:e år p.g.a. växtföljdssjukdomar (klumprotsjuka och verticillium). Vallen ska stubbearbetas (tallriksharv) intensivt åtminstone 2 veckor före sådd, vilket är bra mot sniglar och kvickrot men sker på samtidigt bekostnad av markfuktigheten. Har du problem med kvickrot är en minisommarträda att rekommendera. Etableringen är den viktigaste faktorn för en framgångsrik odling av raps. Marken ska vara väl dränerad, fri från packningsskador och samt ha ett högt pH-värde. Snabb uppkomst kräver en jämn och väl bearbetad markyta utan underliggande markpackning. På lättare jordar kommer du inte ifrån en plöjning om än grund. Plöjer man i god tid och gärna med tiltpackare kan man använda fördröjd sådd. Direkt innan sådd kan man köra 1-2 gånger grunt med ogräsharven. Utsäde: Om du ska välja en linje- eller hybridsort tål att diskuteras. Hybrider har en mycket bra övervintringsförmåga, kompenserar lättare ett tunt bestånd, ska sås senare och ger överlag 10-20 % högre avkastning än linjesorter. Linjesorter är mer prisvärda, tillåter ökade utsädesmängder och måste/kan sås tidigare. Antingen rekommenderas linjesorterna Carousel eller Louise (krav på eko-utsäde) eller hybrider som Calypso och Status. Hybrider: 50 – (max) 70 grobara frö/kvm (12 cm), Linjesorter: max 80 frö/kvm (12 cm), använder du radsådd 48/50 cm dra av 10 frö per kvm. Tumregel: ca 2,8 – (max)

4 kg hybridfrö/ha och 3 – 8 kg linjefrö/ha. Gör vridprov efter hederlig metod!

$\frac{\text{antal grobara frön per m}^2 \times \text{tusenkorntvikt}}{\text{grobärhet}} = \text{utsädesmängd i kg/ha}$

Både hybridfrö och radsådd på 50 cm kräver precisionssådd. Det är höga krav på perfekt såddbädd.

Såtidpunkt: Hos oss ska hybridrapen sås omkring 20-25 augusti och linjesorterna kring 10-15 augusti. I norra länet och i Kronoberg kan man så 1 vecka tidigare. Så grunt.

Ogräs: Radodlad raps kräver oftast endast 1 – 2 hackningar om hösten. Den första utförs så snart möjligt efter uppkomst med skyddsplåt eller -tallrikar. Undvik att täcka rapen. I andra körningen, när rapen är mer högväxt, kan man även mylla in i raderna och under bladen. Det ökar dessutom vinterhärdigheten genom att tillväxtpunkten skyddas. Eventuellt kan en kompletterande hackning göras på våren innan DC 30 (när grödan börjar sträcker sig), om vädret och markförhållandena tillåter det. Är ogrästrycket lågt, kan bredsådd eller 12 cm radavstånd tillämpas. Då kan man använda ogräsharven när rapen har 6 blad. Att radrensning är något som även passar konventionell odling med en mycket bra avkastning kan du läsa i artikeln om radsådd och radrensad höstraps i Svensk Frötidning nr 4 juni 2006.

Tips: www.sloingelantman.se, 0346-40460; www.gunnarshog.se, 0414-32003, 070-5532003; Kalmar Lantmän tillhandahåller rapskaka. Annonsera i Eko-Nytt eller i HS Jordbruksbrev för att hitta intresserade odlare respektive köpare.

Hermann Leggedör, HS, 0480 – 156 76

De ekologiska jordgubbarna är nyttigare

Ekologiskt odlade jordgubbar innehåller mycket mer antioxidanter, och extrakt från dem är mycket bättre på att hämma tillväxten av cancerceller. Det är alldeles färsk forskning från ett svenskt forskarlag vid institutionen för växtvetenskap på lantbruksuniversitetet i Alnarp.

Forskarna har odlat ett antal jordgubbssorter både ekologiskt och konventionellt, och resultaten var tydliga. Även tidigare studier har visat samma sak, och forskaren Mikko Anttonen vid institutionen för tillämpad bioteknik i Kuopio har en teori om varför:

- Om växten får mycket kväve lägger den mer energi på att växa fort, men om kvävetillgången minskar riktar den mer energi mot skyddande ämnen som antioxidanter, säger han i Dagens Nyheter som förra veckan publicerade en stor artikel om forskningsresultaten som talar mycket starkt för att en naturlig växt är bäst. *Källa: veckans ekolantbruk* som du kan prenumerera gratis på via [www. Ekolantbruk.se](http://www.Ekolantbruk.se)

Var hittar man ekologiska jordgubbar?

Enligt KRAVs hemsida finns 2 odlare i vårt län: Torsten och Anita Sylén söder om Kalmar tfn 0480 – 34105 och Andy Pettersson på norra Öland tfn 0485- 23005.

Ni som bor i norra länet har närmare till Hargodlarna utanför Kisa tfn 0494-12488. Passa på att frossa i nyttigheter!!

Nytt datum för GMO-debatten!

Debatten är framflyttad till torsdag 24 augusti. Vi återkommer med mera info i kommande Ekonytt.

-

Mjölkucenter: glöm inte resan 25 juli till 2 ekomjölkgårdar i Jönköpings län . Sista anmälan ska ske 7 juli länsstyrelsens växel 0480- 82 000 eller via kurskalendern på lsts hemsida.

Trevlig sommar önskar Ann-Christine och Stina!

Ansvariga för Ekonytt nr 9 2006 är Ann-Christine Eriksson tfn 070 661 97 06 och Stina Sigvardsson 0480- 82992. Ekonytt , resor och fältvandringar ingår i det svenska KULM-programmet och delfinansieras av EU. Upplaga 1145 ex.

